

IMProVE

Inclusive Methods in Professional
Volunteering in Europe

STRATEGICKÁ DOPORUČENÍ

JAK PROPAGOVAT A PODPOROVAT

INKLUZIVNÍ DOBROVOLNICTVÍ

V DOBROVOLNICKÉM

SVĚTĚ

Co-funded by
the European Union

Název projektu IMProVE 2.0 – Inclusive Methods in Professional Volunteering in Europe

Vedoucí projektu Dobrovolnické centrum, z.s.
 Česká republika

Partneři Jaunuolių dienos centras (JDC)
 Litva

ASSOCIAZIONE UNIAMOCI
 Itálie

Gemeinsam leben und lernen
 in Europa e.V.
 Německo

DOBROVOLNICTVÍ JE PRO VŠECHNY!

Obsah

Strategická doporučení - úvod.....	2
Inkluzivní kultura, propagace, vzdělávání.....	3
Inkluzivní strategie, inkluzivní komunikace.....	4
Zpřístupnění prostředí, pestrá nabídka, zahrnutí.....	5
Ocenění, monitoring a hodnocení.....	6
Finance.....	7

Výstava dobrých příkladů inkluzivního dobrovolnictví

Strategická doporučení - ÚVOD

V projektu IMProVE 2.0 probíhající v letech 2021-2024 se zabýváme především otevřením dobrovolnictví lidem s postižením a s tím spojeným snižováním mentálních, fyzických či praktických bariér. Hlavním konceptem našeho projektu je dobrovolnický tandem: Dobrovolník s postižením a Badík (Inclusion Buddy). Badík je podpora dobrovolníkovi s postižením, zejména na jeho začátcích, ve chvílích, kdy se dobrovolník cítí nejistě, nebo potřebuje nějakou pomoc. V projektu jsme zjistili, že největší bariérou je mentální bariéra. Není to jen mentální bariéra lidí s postižením, ale bariéra většinou všech zúčastněných, jako jsou pečovatelé, rodiče a organizace. Je to lakmusový papírek pohledu veřejnosti. Ano, jsme zvyklí, že lidé s postižením jsou jen příjemci pomoci. Posláním tohoto projektu je převracet tento stereotyp a umožnit lidem s postižením být plnohodnotnými členy společnosti, kteří mají co nabídnout a být přínosem. Proto přinášíme tyto strategická doporučení jak propagovat a podporovat inkluzivní dobrovolnictví, vám, dobrovolnickým centrům, organizacím nakloněným dobrovolnictví a všem, kteří dobrovolnictví podporují - myslíme si, že náš svět bude inkluzivní, pokud z inkluze a inkluzivního dobrovolnictví uděláme běžnou součást našich životů.

Strategická doporučení v této brožuře jsou aplikovatelná na další minoritní skupiny zájemců o dobrovolnictví.

Strategická doporučení pro propagaci a podporu inkluzivního dobrovolnictví jsou návrhy pro dobrovolnická centra a organizace vítající otevřené dobrovolnictví, aby podporovaly a usnadňovaly dobrovolnické příležitosti, které jsou přístupné a vstřícné pro různé skupiny účastníků. Inkluzivní dobrovolnictví znamená zajistit, aby lidé ze všech prostředí, bez ohledu na jejich věk, pohlaví, rasu, etnický původ, socioekonomický status, schopnosti nebo jiné charakteristiky, měli možnost zapojit se do dobrovolnických aktivit. Inkluzivní dobrovolnictví je nezbytné pro budování rozmanitých a spravedlivých komunit. Strategická doporučení pro inkluzivní dobrovolnictví jsou zásadní pro vytvoření spravedlivějšího a rozmanitějšího dobrovolnického sektoru, který odráží širší komunitu, jíž slouží, a zajišťuje, že každý má možnost přispět k pozitivní sociální změně.

Inkluzivní kultura, propagace, vzdělávání

1. Vytvoření inkluzivní kultury:

- Zajistěte, aby organizace měla inkluzivní kulturu, která podporuje a respektuje různorodost dobrovolníků.
- Zahrňte zásady inkluze do hodnot a cílů organizace. Poskytněte školení zaměstnancům a dobrovolníkům ohledně důležitosti inkluze.

2. Propagace inkluzivního dobrovolnictví:

- Vytvářejte propagační materiály, které zobrazují různorodost dobrovolníků a zdůrazňují inkluzivní prostředí.
- Sdílejte příběhy dobrovolníků s postižením, které ukazují pozitivní dopad inkluzivního dobrovolnictví na jednotlivce a komunity a sdílejte je prostřednictvím sociálních médií, webových stránek a dalších kanálů.

3. Vzdělávání a školení:

- Poskytujte školení pro zaměstnance o inkluzi a důležitosti vytváření přátelského prostředí pro všechny.
- Organizujte workshopy, školení nebo semináře o tématech souvisejících s inkluzí a inkluzivním dobrovolnictvím pro veřejnost.
- Poskytujte školení organizacím a dobrovolníkům o inkluzivním dobrovolnictví, aby rozuměli výzvám a přínosům.
- V inkluzivním projektu IMProVE 2.0 jsme vyvinuli školící kurikula pro inkluzivní dobrovolníky (osoby se zdravotním postižením), pro Inclusion Buddies (zdraví dobrovolníci, kteří jsou oporou dobrovolníkům s postižením, koordinátory inkluzivních dobrovolníků a manuál pro osoby pečující, které jsou volně k dispozici na webových stránkách projektu a na Erasmus platformě sdílející výsledky projektů (<https://professional-volunteering.eu/>))
- Zabezpečte, aby zájemci o inkluzivní dobrovolnictví měli přístup k informacím a zdrojům o inkluzivním dobrovolnictví.
- Projektová stránka projektu IMProVE 2.0 dobrovolníky i organizace informuje o inkluzivním dobrovolnictví, možnosti podpory dobrovolníka s postižením od Badíka (Inclusion Buddy), možnosti školení.

Hlavními hesly inkluze jsou: respekt, důstojnost, rovné příležitosti, otevřená a transparentní komunikace, zahrnutí, participace, různorodost, flexibilita, přizpůsobivost, eliminace diskriminace, empatie, porozumění, bezpečné prostředí, právo na sebeurčení.

Inkluzivní strategie, inkluzivní komunikace

4. Inkluzivní strategie a praktiky:

- Podpořte neziskové organizace a dobrovolnické organizace ve vytváření inkluzivních strategií a praktik.
- Navazujte partnerství s různými komunitami a organizacemi, abyste získali podporu a porozumění různým potřebám.
- Spolupracujte s místními komunitními skupinami a vytvářejte dobrovolnické programy, které reagují na specifické potřeby různých komunit.
- Aktivně se účastněte komunikace mezi stakeholdery (neziskovými organizacemi, profesionály z oboru, úředníky, politiky) a podporujte a vyžadujte inkluzi v dobrovolnických programech a akcích.
- Uspořádejte setkání – inspirujte se konceptem Stakeholder Breakfast (<https://professional-volunteering.eu/>).
- Síťujte a komunikujte.
- Mluvte spolu o překážkách i východiscích, hledejte možnost propojení skrze inkluzi, propojujte stakeholdery navzájem, nabízejte organizacím možnost inkluzivního dobrovolnictví
- Používejte sbírku dobrých příkladů – např. foto knihu (<https://professional-volunteering.eu/>) nebo svědectví osob z vašeho okolí k propagaci a přesvědčování.
- Pokud to situace dovolí tlače na zásady pro různorodost, strategie proti diskriminaci a práva dobrovolníků na přístup k dobrovolnickým příležitostem.
- Zajistěte, že dobrovolnické programy zahrnují různorodé role a poskytují dobrovolníkům možnost uplatnit své dovednosti a zájmy.

2. Inkluzivní komunikace:

- Vytvořte komunikační strategii zaměřenou na různorodé skupiny a různé jazyky, aby se dobrovolníci cítili vítáni.
- Snažte se, aby Vámi pořádané události byly co nejinkluzivnější, přístupné, bezbariérové po stránce jazyka a komunikace.
- Osvojte si používání zjednodušeného jazyka.
- Zajistěte, aby webové stránky a materiály byly přístupné a mohly být snadno interpretovány do znakového jazyka nebo dobře viditelné (velká písmena, kontrastní barvy) viz <https://www.designmantic.com/blog/accessible-design-guide-2021/> .

Zjednodušený jazyk je
jazyk inkluze.

Zpřístupnění prostředí, pestrá nabídka, zahrnutí

4. Zpřístupnění prostředí:

- Zajistěte fyzickou a sociální dostupnost prostředí pro dobrovolnické aktivity, včetně bezbariérových prostor a přátelské atmosféry.
- Zajistěte, aby veškeré dobrovolnické akce byly komunikačně přístupné pro všechny občany, včetně těch s různými potřebami. To zahrnuje bezbariérový přístup k informacím.
- Poskytujte asistenci a podporu, například dopravu nebo badíky (Inclusion Buddies) pro dobrovolníky s různými potřebami.

5. Diverzifikace nabídky:

- Rozvíňte různorodé dobrovolnické příležitosti včetně krátkodobých a dlouhodobých úkolů, projektů a akcí.
- Inspirujte se – hledejte možnosti dobrovolnických činností ve světě, v okolí, na internetu
- Ptejte se – vaši dobrovolníci s postižením budou vědět nejlépe, jakou činnost by chtěli dělat - vědí také nejlépe, co umí a co mohou nabídnout.
- Brainstormujte – dejte hlavy dohromady společně s organizacemi otevřeným dobrovolníkům z vašeho okolí a jistě vymyslíte možnosti, jak by se mohl dobrovolník s postižením v jejich organizaci realizovat.
- Využijte zkušenost – lidé s postižením mají své vlastní zkušenosti: mohou pomáhat jako poradci druhým v různých životních situacích, nebo například pomáhat druhým v začátcích dobrovolnictví. Anebo ví dobře, jak se orientovat v určité oblasti.

6. Zahrnutí hlasů různorodých skupin:

- Zapojte různorodé skupiny do rozhodovacích procesů ohledně dobrovolnických programů a strategií, pozvěte je na společnou snídani se stakeholdery anebo na poradu týmu.
- Zajistěte, že dobrovolníci mají možnost sdílet své názory a zpětnou vazbu.
- Zajistěte inkluzivní organizaci a vedení, včetně zapojení různorodých jednotlivců do vedení organizací a dobrovolnických programů.

Cvičení:
Představte si sami sebe
jako dobrovolníka, jak
byste chtěli být
zapojeni?

Ocenění, monitoring a hodnocení

7. Ocenění:

- Podporujte a uznávejte dobrovolníky z různých skupin a oceňte jejich příspěvky dobrovolnickým cenami nebo uznáním.
- Nominujte své dobrovolníky s postižením na různá dobrovolnická nebo charitativní ocenění
- Dobrovolníkům můžete poděkovat osobně, pravidelně na schůzkách dobrovolníků, můžete poděkovat darem, můžete poděkovat celému týmu dobrovolníků nebo dobrovolnickému tandemu (dobrovolník s postižením + badík)
- Propagujte jejich úspěchy

8. Monitoring a hodnocení:

- Zaveďte mechanismy pro monitorování a hodnocení inkluzivního dobrovolnictví, abyste mohli sledovat pokrok a identifikovat oblasti pro zlepšení.
- Definice cílů a ukazatelů: Prvním krokem je definovat jasné cíle inkluzivního dobrovolnictví. Co chcete dosáhnout? Například, pokud chcete dosáhnout, aby vaše skupina dobrovolníků byla různorodá, určete si procenta složení skupiny (zástupci lidí s fyzickým, mentálním nebo smyslovým postižením).
- Sběr dat a informací: To může zahrnovat demografické informace o účastnících, záznamy o jejich účasti a zpětnou vazbu od dobrovolníků a organizací. Důkladně dokumentujte všechny aspekty monitorování a hodnocení. To zajistí udržitelnost a konzistenci vašich postupů.
- Zpětná vazba od dobrovolníků: Aktivně získávejte zpětnou vazbu od dobrovolníků ohledně jejich zkušeností a potřeb. To vám umožní lépe porozumět jejich perspektivám a přizpůsobit programy. I proto můžete pořádat pravidelné supervize nebo intervize.
- Analýza a interpretace výsledků: Porovnávejte výsledky s původními cíli a očekáváními. Sbírejte data pravidelně. Sledujte, co se dá zlepšit a zda programy dosahují svých stanovených cílů.
- Zprávy a transparentnost: Zpracujte zprávy o výsledcích a zpřístupněte je všem zainteresovaným stranám. To zvyšuje transparentnost a umožňuje účinněji komunikovat o výsledcích.

Inovujte a upravujte
programy podle
potřeb účastníků.

9. Finanční podpora se hodí pro:

- nábor (marketing, propagace),
- školení a vzdělávání.
- pojištění
- materiální náklady: vybavení, oblečení a nástroje pro dobrovolnické aktivity.
- administrativní náklady: administrativní činnosti, jako je vedení a správa dobrovolnických programů, vedení účetnictví
- doprava: náklady na dopravu dobrovolníků na místo konání dobrovolnických aktivit nebo na návštěvy klientů nebo komunit mohou být významné.
- propagace vašich aktivit celkově
- ocenění dobrovolníků
- bariéry: Obzvláště v inkluzivním dobrovolnictví mohou být finance potřeba na bezbariérovost pořádaných akcí (tlumočníci do znakové řeči, náklady na dobré ozvučení, projektor pro dobrou viditelnost přepisu hlasu do textu, na vytvoření fyzicky bezbariérového prostředí v organizaci nebo v dobrovolnickém centru. Dále pak na nákup různých pomůcek usnadňující komunikaci s neslyšícími dobrovolníky, nebo například kompenzačních pomůcek pro dobrovolníky s postižením zraku (softwarovou lupou s hlasovou podporou, hlasový odečítač obrazovky).

10. Jak a kde sehnat finance?

- Vytvořte grantové programy nebo projekty pro inkluzivní dobrovolnictví a zajistěte tak finanční podporu svým inkluzivním dobrovolnickým aktivitám.
- Fundraising a Sbírký: Pořádání fundraisových akcí a sbírek je dalším způsobem, jak získat finanční prostředky. Můžete uspořádat charitativní akci, prodej výrobků nebo online sbírky.
- Sponzoři a Partneři: Hledání sponzorů a partnerských organizací, které by podpořily vaše dobrovolnické aktivity, může být užitečné. Firmy často hledají příležitosti k zapojení do dobrovolnických projektů.
- Crowdfunding: Využití online crowdfundingových platforem, kde můžete požádat veřejnost o finanční podporu pro váš projekt. To vám umožní oslovit širokou skupinu lidí.

**Finanční podpora se
hodí vždycky,
i pokud jde o rozvoj
inkluzivního
dobrovolnictví.**